

Det drejer sig om at vende det

*Samtaler med Flemming Mouritsen i perioden 2008 til 2012
ved Herdis Toft og Karin Esmann Knudsen*

*Er det muligt at komme væk fra udviklings-
tænkningen?*

– Det drejer sig om at vende det, både børns leg og børns udtryksformer og sprog, fra at være barnlige udviklings-
trinsfænomener til at se dem ud fra en
kulturel vinkel, at se det som en kulturel
udveksling i alle alderslag, helt fra de små
pludren og vores måde at omgås dem på
og udveksling af rytmer og diverse. Der
ligger en kulturel formatering også af dette
stof, og det har så også vist sig hos Colwyn
Trevorthen, at man kan forstå de der ud-
tryk. Han har jo kunnet skelne helt ned i

tremåneders-alderen, at der rent faktisk
er en kulturel prægning og formatering af
for eksempel pludreudtryk i form af ryt-
miske figurer, og det samme i børneteg-
ninger. Det er et spørgsmål, om det syn på
dem egentlig holder stik, at de stort set er
ens over hele kloden, hvis børn får tusser
i hånden. Man skal ned på mikroniveau
for at få fat på forskellene, og jeg tror, der
vil vise sig det samme. Jeg har set fx in-
diske børns tegninger, som er ret forskel-
lige tematisk og også i forhold til at sætte
stregerne over for vesteuropæiske børns
tegninger, men det er en kulturalisering af
det universalistiske udviklingssyn.

Hard facts

En flok midtbyunger var med børnehaven på hyttetur. Nogle unger var en dag i gang med noget gravearbejde. De skulle have pæle i jorden til et eller andet. De graver og graver. Så er der én af dem, der ikke kan få gravet længere ned. Spaden støder på noget dernede under jorden. Den skraber på. Ligemeget hvor meget han hugger til, kan han ikke komme videre. De andre kommer til. Én efter én prøver de. Samme resultat. Hvad fanden kan det være? De kommenterer det, ser til, prøver efter. Så er der én af dem, der konstaterer: – Nu er vi godtnok kommen ned til flisern.

(Publ. i Information 24. november 1983)